

DOCUMENTA

posques treura sinch testas, ço es una sclava de trenta sis fins en trenta set anys, e duas bordas la una de quinsa anys laltre de deset anys e dos bordets de sinch en sis anys las quals testes fetes venir las bestias tramatent aquellas assent a la porta de Sant Anthoni las feran tornar e son mortas aci de glanolas e de desayra las quals es molta reo sian satisfetas e pagades majorment que en la Bestida aont los enviava no sia mort nigu que la seva stimacio de ditas testas no valían manco de ...cccc ll.

Testimoni venerable mon. Johan Ros pre.: Va dir que trobantse a la Bastida va veurer com en Burguera ab. altres agermanats sen aportaran xexa

Que un dia el testes va trametre en Francesch sclau a la Ciutat amb xexa e galmes per la Senyora pero els agermanats sen apoderaran de tot a la porta de Sanct Anthoni. Altre dia va trametre bestias a la Senyora per portar les esclaves a la Bastida pero els menestrals no les dexaran axir de Ciutat; dites esclaves moriran de glanola.

Dix tambe el testes que quan en Onofre Reura amb altres agermanats arriba a la Bastida hi havia en una devesa moltes gallines e capons, e despres que el testes fon arribat a la dita alqueria no hi troba mes que un gall, una gallina e hun capo.

II

Mossen Jaume Bauça donzell de Sanct Juan.

Ihs. — Molt spectable y noble Senyor

Per satisfacer a la crida per sa noble y spectable senyoria feta ab la qual es manat que dins lo temps en aquella contengut quiscun damnificat dega demanar y verificar los dans a ell inferits en temps de la damnada germania, per so mossen Jaume Bauça deduint los dits dans en la forma devall exhibidora demana y suplica a

V. Spectable Senyoria li placia proveir y manar dits dans esser li satisfets y pagats de las composicions y confiscacions, segons es stat per sa Majestad proveit y manat. Lo offic de V. Spectable Senyoria humilment supplicant, etc.

Primo per causa de dit temps aporta alt en lo castell de Falanix cinch quarteras de xexa a rao de duas liures valen deu liures y dona un ducat tot asso per provissio y no stigue en dit Castell sino tres sepmanes. Suman tot onze liures y dotze sous.

Item aporta en dit Castell un capus ja usat valia un ducat, y un lansol de bri prim de quatre telas nou valia un ducat. Suma tot tres liures y quatre sous.

Item aporta en dit castell unas cuyrasses y una celada, valía tot tres liures y deu sous. Totes las quals demunt ditas cosas restaren en dit Castell.

Item aporta y despes en Alcudia vint y una liura y cinc sous.

Item ha perdut un esclau de nacio de turchs servint lo Rey en lo camp de peste havia nom Pere de edat de vint y quatre fins en vint y sis anys, Costa setanta y tres liures, pero nol haguera dat per cent que era axit molt faent en tolas cosas c ll.

Item ha perduts sis lansols de quatre telas de bri nous valian sis ducats y unas tovalles grossas novas y grans, valian vint sous. Suman tot deu liures y dotse sous. Part de dits lansols se son presos de casa y part de Sineu.

Item lo explet de la vinya la qual acostuma traure vint y cinch y trenta somades y ha stat dos anys, easso per no poderlo conrar. Valrían trenta liures.

Item aporta la muller de dit supplicant al Puig de Inca ahon fugi per salvarse tres quarteras de xexa a rao de duas liures valen sis liures, y moltes altres despesas qui facilment se poran verificar.

Suman clxxi ll. vij s.

1527, 22, feb.

Testimoni Mag.^c mossen N.^o de Sales ciute-da: Dix que ha vist com lo dit mossen Jaume Bausa tenía un sclau en servey del Camp real lo qual per manament del Senyor Visrey hague de tenir lo dit sclau en lo camp real fins que mori de peste en la possessio del dit son amo.

Test. Guillem Gual de Sant Johan: Dix que essent el testes balle de Sanct Johan de Sineu rebe una letra del Senyor Visrey que li manave que li trametes lo dit mossen Jaume. Beusa ab lo dit seu sclau y ell ho feu axi y apres ell testimoni ha entes adir que lo dit sclau ere vingut del camp ferit e mori en una cova de la possessio del dit son amo.

III

Guillem Gual de Sanct Johan de Sineu.

Molt spectable Senyor.—Quant greument es stat damnificat lo honorable en Guillem Gual de la parrochia de Sant Johan de Sineu en temps de la dampnada germania per los rebelles e conjurats conspiradors contra la Cesarea Magestad es cosa prou notoria y manifesta a tots los cavallers y fidelissims vassalls de la prefata cesarea Magestad y per conseguint deu esser con a fidelissim vassall commiserat ab los altres alsquals se Magestad mana sien satisfets los dans de les confiscacions y composicions dels bens dels dits agermanats feren. Per tant lo dit Guillem Gual occorrent a la prefata spectable senyoria vostra a aquella suplica y demana provehit y manat esserli pagats y satisfets los dits dans que son devall expressats de las dites composicions y confiscaments. Et licet etc. = Altissimus.

E primerament demana esser li pagat lo sementer del any Mdxix. en lo qual temps se leva dita germania com ell per satisfacer a la innata fidelitat de son rey y señor y essent perseguit per los dits conspiradors fos forçat anar dispers per la terra y no pogue cullir dit sementer que la major part de aquell se perde que a son arbitre porien esser circa de xx quarteras entre blat y civada.

Item demana esserli pagat tot lo sementer del any Mdxix. com ell sen sia anat fora la terra y apres tornat en la armada, que a son arbitre serien cc. quarteras de gra entre forment y sivada.

Item demana esserli pagat hun rossi que dits agermanats han tingut y apres aquell ha cobrat afollat y tal que no valia res y a son arbitre valia dit rossi quant ley prengueran sus de trenta liures.

Axi matex demana esser li pagat hun mul lo qual dits agermanats li prengueran y la cobrat que no valie ii lliures y valia a son arbitre quant ley prengueran xii lliures.

die veneris xij. mensis aprilis anno Mdxvii.

Lo magnifich mossen Joanot de Sales testimoni lo qual jurat etc.

Edix ell testimoni interrogat que en lo temps de la germania posaran lo dit Gual a la torra del Angel ab mossen Sanct Joan los agermanats y apres trets quels haguera entengue adir a molts publicament que lo dit Gual sen ana fora la terra ab lo dit mossen Sanct Johan e que may lo havia dexat, sino que quant la armada vingue en lo present regne ell testimoni va veure desembarcar lo dit Gual en Alcudia y lavors ell testimoni demana al dit Gual que era de mossen Sanct Juan e aquell li dix que era restat per portar mes gent com de fet feu e ha vist ell testimoni que lo dit Gual ha servit sempre lo camp y ha destemt molt per servici del Rey pero ell testimoni no sap si ha cullit ni perdut splot algu. E mes dix ell testimoni que ha vist com lo dit Gual ha cobrat un cavall en lo camp lo qual cobra dels agermanats en la destrossa de Pollensa lo qual com ell stava nafrat de dos coltellades deque fonch guarit de una cama derrera e sap ell testimoni que quant ley prengueran era gran, bo. E res mes sap.

IV

Mossen Gabriel Castanyer.

Un jorn una sexantena d agermanats a caval que retornaven de Petra passaran per la sua possessio e li prengueran vuit sacs [sic] e semportaran tant forment com volgueran, un porc salat e roba.

Mossen Gabriel Castanyer e son fill perseguits pels agermanats es reculliran a Alcudia.

Quan els agermanats de Campos anavan a Pollensa o Alcudia passavan per la possessio del dit Castanyer e li prenían sivada pels cavals, e un dia passaran trenta homens de Campos e trobaran lo forn de la casa ple de pa e tot lo sen aportaran.

Tambe li prengueran el bestiar e un esclau.

Testimoni Miguel Crespi paraire.—Dix que que quan els homens de Campos anavan al camp de Colom e quan ne venían passavan per la dita possessio e ha vist que los elets de Montuiri sen aportaran forment, e ha entes a dir que els homens de la Ciutat venint de Petra que havian mort a mossen Bach passaran per la dita possessio e sacatjaran la casa aportantse totes les gallines, un porch e molta roba de lli.

Test. Miguel Crespi: Era en la possessio quan els agermanats que venian de Petra despres de haver mort a mossen Bach hi arribaran e romperan la porta de la casa e entraran dintre e sen aportaran hun sach de forment ab un macho de la possessio, e hun porch ab totes les avaries, molta roba, molt pa pastat e una trentena de gallines.

Test. Antoni Fiol de Sant Johan: Dix que sabent la muller de dit Castanyer la nova que los manestrals eran a Petra sen vingue a dormir a casa del testes e l endema mati ana el testes anb la dita Senyora a la possessio e los digueran que los menestrals hi eran stats en la nit e que hi feran gran naufrag, e deien que se havian emportat molt de blat, ordi, altres coses e hun sclau.

V

Sebastià Bauçà donzell de Sant Juan de Sineu

Primo demana lo dit Sebastia Bausa dos quarteras de xexe les quals aporta per sa nesesitat al castel de Falenig, valen iiij liures.

Mes demana que estant en la villa d Alcudia a despesses, v liures xv. sous.

Mes demana que per causa de la dampnada germania no pogue sembrar sis quarterades de terre de la qual paga xv. quarteres de forment per lo sensal en la qual terra estima que si la agues sembrada volent Deu aguera colides vuytanta quarteres de forment levades totes les despesses creu que a de aver cinquante liures.

Mes demana lo splot de mitge corterade de vinya estima que valia iiij liures.

Suma x iiij liures xv sous.

Examinat e reduit a dos liures.

Testimoni Miquel Bausá de Sanct Johan: Dix que lo dit Sebastia una nit aporta en case del testes dues quarteres de forment e apres hun altre vespre les sen aporta pero no sap a ont. E mes dix que lo dit Sebastia Bauça es stat en Alcudia e el testes le hi ha vist pero no sap que ha despes, be sap que mossen Jaume Bauça de Maya portava lo compte del que despenia lo dit Sebastia e altres de sa companyia.

VI

Mossen Gaspar Rossinyol ciutada e sa viuda Francina.

Testimoni Tomas Ros: Va veura que un tal Rossello agermanat de la Ciutat ab altres sen aportaran de la possessio de mossen Rossinyol cent trenta set besties de lana que el testes tenia arrendades..... E mes dix que los de Sanct Johan li feran batre ordi e feren-li vendre per tres liures e prengueren li despres els diners.

Test. Joan Luch Roig: Va veura un dia que gent de Felanig e de Ciutat sen aportaran bestiar de llana e deyan quel aportavan a Montuiri e segons es deia lo compraran els carnisers de Ciutat.

Un altre dia va veurer que mestre Stassi e un tal Segui ab en Barthomeu Steve notari, en Niell e altres de Sineu, eran a la possessio de dit mossen Rossinyol e tenian una caxeta carregada sobre un ase e deyen que era plena de roba.

Mes va veurer que los dits Stassi e Segui per los altres havian presos desset quartans de oli que lo mostesaf de Sant Johan de Sineu los feu dexar per necessitat de la esglesia e levors veneran lo dit oli e el testes prengue els diners a rao de quatre sous lo quorta e los entrega al Segui.

Test. Gabriel Niell de Sineu: Trobant-se en la Vila de Sanct Johan e tenint allí el carrec de la imposicio en Lorens Sabater collector; hun dia li mana en Sabater que anas a la possessio de m^o Rossinyol e allí va veurer en Segui ab altres de la Ciutat, en Batle, en Gaya e en Barthomeu Steva que prengueran de una alfabia de oli circa devuit quartans.

VII

Rafel Munar

Rafel Munar de Sanct Johan e Miquel Stela son nebot estaran recullits a Alcudia. El primer fou mort pels agermats e li prengueran setanta sinc ducats e dos rossins de la sua possessio. Son nebot tenia en arrendament la possessio de mosson Burdils.

VIII

Mossen Bartomeu Rossinyol Granada e sa mare Margarita

Testimoni Antoni Fiol: Dix que al arribar a casa que esta prop de la possessio de Orta que es del dit Rossinyol demana a la seva gent que passava a Orta e li digueran que hi havia els agermanats que carragavan dos carros de blat, e apres lo va veura que sen anavan cap a Porreras.

Test. Rafel Nicolau: Dix que era a la possessio de Orta quan hi anaran en Jenovart cap de ofici dels sabaters amb altres e amb dos carros sen aportaran vintisis quarteres de xexa e partirense a Ciutat.

162.

CRONOLOGÍA DE LOS CARGOS DE BAILE Y MOSTASSAF DE SAN JUAN¹

- 1500-1501 Juan Fiol.
Antonio Mercer.
- 1501-1502 Pedro Luchroig.
Mateo Genovart.
- 1502-1503 Antonio Baro.
Miguel Roig.
- 1503-1504 Esteban Mayol.
- 1504-1505 Antonio Nicolau mayor.
Antonio Gual mayor.
- 1505-1506 Guillermo Mas.
Juan Gayá.

¹ Vid.: DOCUMENTA pág. 273.

Recordamos que el nombre que figura en primer lugar corresponde al cargo de baile y el otro al de mostassaf.

- 1506-1507 Miguel Roig.
Bartolomé Bou.
- 1507-1508 Juan Fiol.
Guillermo Luchroig.
- 1508-1509 Bernardo Salom.
Mateo Mayol.
- 1509-1510 Esteban Mayol.
- 1510-1511 Miguel Roig.
Guillermo Mas.
- 1511-1512 Guillermo Mas.
Bartolomé Bou.
- 1512-1513 Bautista Carrió.
Jaime Mas.
- 1513-1514 Antonio Mayol.
Guillermo Luchroig mayor.
- 1514-1515 Miguel Roig.
Bartolomé Bou.
- 1515-1516 Juan Gayá.
Antonio Tortella,
- 1516-1517 Pedro Sastre.
Guillermo Luchroig.
- 1517-1518 Guillermo Gual.
Arnaldo Gayá.
- 1518-1519 Bartolomé Bou.
Miguel Bou.
- 1519-1520 Miguel Bou.
Galcerán Sastre.
- 1520-1521 Pedro Valcaner.
Bartolomé Bou.
- 1521-1522 Juan Luchroig.
Guillermo Roig.
- 1523-1524 Guillermo Mayol.
Antonio Roig.
- 1524-1525 Guillermo Gual.
Juanote Salom.
- 1525-1526 Juan Gayá.
Guillermo Gual.
- 1526-1527 Galcerán Sastre.
- 1527-1528 Juanote Salom.
Galcerán Sastre.
- 1528-1529 Juan Fiol.
Juanote Salom.
- 1529-1530 Antonio Alcover.
Juan Fiol.
- 1530-1531 Pedro Mayol.
Juan Gayá.
- 1531-1532 Juanote Salom.
- 1532-1533 Antonio Roig.
Sebastián Fiol.
- 1533-1534 Guillermo Gual.
- 1534-1535 Pedro Mayol.
- 1535-1536 Antonio Alcover.
Bartolomé Bou.

JUAN MUNTANER